

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет інформаційних технологій та математики
Кафедра інформаційної та кібернетичної безпеки
імені професора Володимира Бурячка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

«

Олексій ЖИЛЬЦОВ
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

для студентів

спеціальності

123 Комп'ютерна інженерія

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

освітньої програми

123.00.01 Комп'ютерна інженерія

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма: 2149/23
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 23 р.

2023 – 2024 навчальний рік

Розробник:

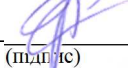
Мазур Наталія Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Факультету інформаційних технологій та математики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

Мазур Наталія Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка Факультету інформаційних технологій та математики Київського університету імені Бориса Грінченка.

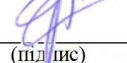
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка

Протокол від 23.08.2023 р. № 8

Завідувач кафедри _____ _____ Павло СКЛАДАННИЙ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 123.00.01 Комп'ютерна інженерія)

____.____. 2023 р.

Керівник освітньої програми _____ _____ Павло СКЛАДАННИЙ
(підпис)

Робочу програму перевірено

____.____. 2023 р.

Заступник декана _____ _____ Євген ІВАНІЧЕНКО
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Самостійна робота	56	
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча навчальна програма з курсу «Інформаційне право» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою інформаційної та кібернетичної безпеки імені професора Володимира Бурячка на основі освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія, освітньої програми 123.00.01 Комп'ютерна інженерія.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) організації навчання.

Програма визначає обсяги знань, якими повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Інформаційне право» та необхідне методичне забезпечення, складові і технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Навчальна дисципліна «Інформаційне право» складається з чотирьох змістових модулів: «Теоретико-методологічні засади інформаційного права»; «Правове регулювання інформаційних відносин при роботі із інформацією з обмеженим доступом»; «Правове регулювання суспільних відносин у інформаційних системах, інформаційних технологіях і засобах їх забезпечення»; «Інформаційна безпека. Міжнародні стратегії у сфері кібербезпеки». Обсяг дисципліни – 120 год (4 кредити).

Програма має на *мети* отримання студентами комплексу знань про систему інформаційного права як галузі права, його сутність, поняття, методи та зміст, а також в застосуванні їх на практиці.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- сформулювати у студентів цілісні знання про загальні засади правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері, про правовий режим інформації з обмеженим доступом, про правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту інформації, про правове регулювання інформаційних відносин в окремих сферах діяльності, про відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних відносин;
- виробити навички у студентів щодо застосування вимог нормативно-правових актів України в інформаційній сфері та методів інформаційного права в практичній діяльності.

та **набуття наступних компетентностей:**

загальних:

ЗК 3 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7 – Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 9 – Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

фахових:

ФК 1 – Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі комп’ютерної інженерії.

ФК 11 – Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів.

ФК 12 – Здатність ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу програмно-технічних засобів, комп’ютерних та кіберфізичних систем, мереж та їхніх компонентів шляхом використання аналітичних методів і методів моделювання.

ФК 13 – Здатність вирішувати проблеми у галузі комп’ютерних та інформаційних технологій, визначати обмеження цих технологій.

3. Результати навчання за дисципліною

При вивченні курсу «Інформаційне право» студенти повинні

знати:

- загальні засади правового регулювання суспільних відносин в інформаційній сфері;
- основи забезпечення правового режиму інформації з обмеженим доступом;
- основи правового регулювання суспільних відносин у сфері захисту інформації;
- основи правового регулювання інформаційних відносин в окремих сферах діяльності;
- відповідальність за правопорушення у сфері інформаційних відносин;
- основи організаційного забезпечення кібернетичної безпеки підприємств, установ, організацій;

уміти:

- демонструвати володіння предметною базою знань та сучасними техніками дослідження, створювати та інтерпретувати нові знання;
- застосовувати діючу законодавчу базу в галузі інформаційної безпеки для забезпечення необхідних дій професійної діяльності;
- застосовувати діючу законодавчу базу в галузі інформаційної безпеки та захисту інформації з обмеженим доступом у конкретній сфері діяльності, включаючи адекватні організаційні заходи;
- застосовувати системний підхід до розробки комплексу організаційних заходів, враховуючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань;
- організувати діяльність підрозділів захисту інформації, включаючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань;
- розробляти нормативно-методичні матеріали з організації захисту інформації, включаючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань;
- проектувати та реалізовувати комплексну систему захисту інформації організації (підприємства) до вимог нормативних документів системи технічного захисту інформації;
- надавати пропозицій для заключення угод і договорів з іншими установами, організаціями й підприємствами для проведення робіт в області захисту інформації;
- розробляти пропозицій по вдосконалюванню та підвищенню ефективності прийнятих технічних мір і організаційних заходів;
- застосовувати системний підхід до розробки комплексу організаційних заходів, включаючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань, включаючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань;
- організувати діяльність підрозділів захисту інформації, включаючи особливості функціонування підприємства та вирішуваних ним завдань;

– проводити перевірки установ, організацій і підприємств по виконанню вимог правових норм і стандартів, що стосується ліцензування й сертифікації в області інформаційної безпеки, нормативно-технічної документації по захисту інформації, участь у підготовці відзивів і висновків на нормативно-методичні матеріали й технічну документацію;

– застосовувати вимоги нормативно-правових актів України в інформаційній (кібернетичній) сфері в практичній діяльності;

– застосовувати методи кібернетичного права при розробці положень, інструкцій, правил тощо в практичній діяльності;

досягти наступних **програмних результатів навчання**:

РН 4 – Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.

РН 5 – Мати знання основ економіки та управління проектами.

РН 9 – Вміти застосовувати знання технічних характеристик, конструктивних особливостей, призначення і правил експлуатації програмно-технічних засобів комп'ютерних систем та мереж для вирішення технічних задач спеціальності.

РН 11 – Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.

РН(у) 23 – Інтерпретувати результати проведення спеціальних вимірювань з використанням технічних засобів, контролю характеристик комп'ютерних та SMART-систем відповідно до вимог нормативних документів.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інформаційного права							
Тема 1. Засади формування та становлення інформаційного права. Роль та місце інформаційного права в системі права держави	7	2	2				3
Тема 2. Система права. Поняття та зміст методу інформаційного права	7	2		2			3
Тема 3. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України	14	4		2			8
Модульний контроль	2						
Разом	30	8	2	4			14
Змістовий модуль 2. Правове регулювання інформаційних відносин при роботі із інформацією з обмеженим доступом							
Тема 4. Поняття та правовий режим інформаційних ресурсів	6	2	2				2
Тема 5. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту банківської та комерційної таємниці	5	2	2				3

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Тема 6. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту персональних даних	5						3
Тема 7. Правове регулювання суспільних відносин у сфері охорони державної таємниці	5						3
Тема 8. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту службової інформації	5	2		2			3
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	4	2			14
Змістовий модуль 3. Правове регулювання суспільних відносин у інформаційних системах, інформаційних технологіях і засобах їх забезпечення							
Тема 9. Поняття та правовий режим інформаційних систем, інформаційних технологій і засобів їх забезпечення	8		2	2			3
Тема 10. Правове регулювання суспільних відносин у сфері технічного захисту інформації	6	2	2				3
Тема 11. Правове регулювання суспільних відносин у сфері криптографічного захисту інформації	5		2				3
Тема 12. Правове регулювання суспільних відносин при застосуванні хмарних технологій.	7	2		2			3
Тема 13. Інформаційна економіка	6	2		2			2
Модульний контроль	2						
Разом	34	6	6	6			14
Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека. Міжнародні стратегії у сфері кібербезпеки							
Тема 14. Правове забезпечення інформаційної безпеки	7		2				4
Тема 15. Міжнародний досвід правового регулювання суспільних відносин в кібернетичній сфері	8	2		2			5
Тема 16. Кіберзлочинність. Юридична відповідальність за правопорушення у галузі інформаційного законодавства	11	2	2	2			5
Модульний контроль	2						
Разом	28	4	4	4			14
Усього годин	120	24	16	16			56

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інформаційного права.

Тема 1. Засади формування та становлення інформаційного права. Роль та місце кібернетичного права в системі права держави.

Засади формування та становлення кібернетичного права. Об'єкт та предмет кібернетичного права. Роль та місце кібернетичного права в системі права держави.

Тема 2. Система права. Поняття та зміст методу інформаційного права.

Поняття та зміст системи права. Поняття методу інформаційного права. Поняття та зміст методу науки інформаційного права. Поняття та зміст методу навчальної дисципліни «Інформаційне право». Поняття та зміст методу інформаційного права як галузі права.

Тема 3. Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України.

Становлення інформаційного законодавства України. Загальна характеристика законодавства України в інформаційній сфері. Джерела інформаційного права. Законодавство України у сфері інформації. Поняття, структура та види інформаційно-правових норм. Суб'єкти правовідносин в інформаційній сфері.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання інформаційних відносин при роботі із інформацією з обмеженим доступом.

Тема 4. Поняття та правовий режим інформаційних ресурсів.

Види інформації. Поняття «інформаційні ресурси» та «інформаційні продукти». Правовий режим інформаційних ресурсів.

Тема 5. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту банківської та комерційної таємниці.

Поняття «банківська таємниця». Правовий режим банківської таємниці. Поняття «комерційна таємниця» та її правовий режим.

Тема 6. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту персональних даних.

Поняття «персональні дані». Правовий режим персональних даних в Україні. Загальний регламент про захист персональних даних (GDPR).

Тема 7. Правове регулювання суспільних відносин у сфері охорони державної таємниці.

Поняття «державна таємниця». Правовий режим державної таємниці.

Тема 8. Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту службової інформації.

Поняття «службова інформація». Правовий режим службової інформації.

Змістовий модуль 3. Правове регулювання суспільних відносин у інформаційних системах, інформаційних технологіях і засобах їх забезпечення.

Тема 9. Поняття та правовий режим інформаційних систем, інформаційних технологій і засобів їх забезпечення.

Інформаційні системи та технології. Правовий режим інформаційних систем, інформаційних технологій та засобів їх забезпечення. Загальні положення щодо захисту інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу. Організація діяльності служби захисту інформації в автоматизованій системі.

Тема 10. Правове регулювання суспільних відносин у сфері технічного захисту інформації.

Загальні положення про технічний захист інформації. Організація захисту інформації з обмеженим доступом. Основні положення щодо створення комплексу технічного захисту інформації.

Тема 11. Правове регулювання суспільних відносин у сфері криптографічного захисту інформації.

Загальні положення про криптографічний захист інформації. Правовий режим криптографічного захисту. Електронний цифровий підпис. Правовий режим використання електронного цифрового підпису.

Тема 12. Правове регулювання суспільних відносин при застосуванні хмарних технологій.

Інтернет. Суб'єкти та об'єкти правовідносин у мережі Інтернет. Правове регулювання

інтернет-відносин. Моделі застосування хмарних технологій. Особливості правового регулювання суспільних відносин під час використання хмарних технологій.

Тема 13. Інформаційна економіка.

Передумови виникнення інформаційної (цифрової) економіки. Інституційні основи становлення інформаційної економіки. Правове регулювання електронної комерції.

Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека. Міжнародні стратегії у сфері кібербезпеки.

Тема 14. Правове забезпечення інформаційної безпеки

Поняття та види інформаційної безпеки. Інформаційна безпека у структурі національної безпеки. Система забезпечення інформаційної безпеки. Методи забезпечення інформаційної безпеки. Загрози інформаційній безпеці України. Основні положення Стратегії інформаційної безпеки України. Основні положення Стратегії кібербезпеки України.

Тема 15. Міжнародний досвід правового регулювання суспільних відносин в кібернетичній сфері.

Історичний розвиток протидії кібернетичній злочинності у світі. Стратегії у сфері кібербезпеки країн Європейського Союзу, США, Канади та інших.

Тема 16. Кіберзлочинність. Юридична відповідальність за правопорушення у галузі інформаційного законодавства.

Класифікація кіберзлочинів відповідно до Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність. Загальна характеристика юридичної відповідальності за порушення норм інформаційного законодавства. Поняття, ознаки, склад і види інформаційних правопорушень. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про інформацію. Кримінально-правова відповідальність у сфері інформаційних правовідносин.

6. Контроль навчальних досягнень

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Оцінка за кожний змістовий модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних та лабораторних заняттях, за виконання індивідуальних завдань, за модульну контрольну роботу. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- *Методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- *Комп'ютерного контролю:* тестові програми.
- *Методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних і індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;

- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни, де зазначено види контролю і кількість балів за видами. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано нижче у таблицях.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3	3	3	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	3	3	2	2
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	3	3	2	2
Відвідування лабораторних занять	1								
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	3	30	2	20
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	3	30	2	20
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10								
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30								
Разом		-	67	-	66	-	99	-	76
Максимальна кількість балів: 308									
Розрахунок коефіцієнта: $308/100=3,08$									

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота є видом поза аудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни та містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Перелік тем та оцінювання самостійної роботи студента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інформаційного права		14	5
1	Засади формування та становлення інформаційного права. Роль та місце інформаційного права в системі права держави	3	1
2	Система права. Поняття та зміст методу інформаційного права	3	1
3	Джерела інформаційного права та інформаційне законодавство України	8	3

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
Змістовий модуль 2. Правове регулювання інформаційних відносин при роботі із інформацією з обмеженим доступом		14	5
4	Поняття та правовий режим інформаційних ресурсів	2	1
5	Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту банківської та комерційної таємниці	3	1
6	Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту персональних даних	3	1
7	Правове регулювання суспільних відносин у сфері охорони державної таємниці	3	1
8	Правове регулювання суспільних відносин у сфері захисту службової інформації	3	1
Змістовий модуль 3. Правове регулювання суспільних відносин у інформаційних системах, інформаційних технологіях і засобах їх забезпечення		14	5
9	Поняття та правовий режим інформаційних систем, інформаційних технологій і засобів їх забезпечення	3	1
10	Правове регулювання суспільних відносин у сфері технічного захисту інформації	3	1
11	Правове регулювання суспільних відносин у сфері криптографічного захисту інформації	3	1
12	Правове регулювання суспільних відносин при застосуванні хмарних технологій.	3	1
13	Інформаційна економіка	2	1
Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека. Міжнародні стратегії у сфері кібербезпеки		14	5
14	Правове забезпечення інформаційної безпеки	4	1
15	Міжнародний досвід правового регулювання суспільних відносин в кібернетичній сфері	5	2
16	Кіберзлочинність. Юридична відповідальність за правопорушення у галузі інформаційного законодавства	5	2
Разом		56	20

Критерії оцінювання самостійної роботи студента

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	2 бали
2	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	2 бали
3	Дотримання вимог щодо технічного оформлення	1 бал
Разом		5 балів

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється відповідно до навчально-методичної карти дисципліни та перевіряє рівень досягнення результатів навчання студентів. Форма проведення – комп'ютерний тест, що складається 20 запитань закритої та відкритої форм.

Модульна контрольна робота оцінюється у 25 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестрове (підсумкове) оцінювання здійснюється у формі заліку, умовою отримання якого є отриманням студентом 60 балів (з врахуванням коефіцієнту) за результатами поточного контролю.

Орієнтовний перелік питань для самоконтролю

1. Визначення «інформаційне право»
2. Принципи інформаційного права
3. Базовий принцип інформаційного права
4. Об'єкт інформаційного права
5. Предмет інформаційного права
6. Визначення (поняття) «метод інформаційного права»
7. Складові методу інформаційного права
8. Методи інформаційного права як науки
9. Методи інформаційного права як галузі права
10. Методи інформаційного права як навчальної дисципліни
11. Визначення «імперативного методу правового регулювання інформаційних відносин»
12. Визначення «диспозитивного методу правового регулювання інформаційних відносин»
13. Складові імперативного методу правового регулювання інформаційних відносин
14. Складові диспозитивного методу правового регулювання інформаційних відносин
15. Практичне значення застосування імперативного та диспозитивного методів
16. Класифікація відносин в інформаційній сфері та їх склад
17. Визначення «інститут інформаційного права»
18. Склад основних інститутів інформаційного права відповідно до процесу створення інформації
19. Склад основних інститутів інформаційного права відповідно до процесу поширення інформації
20. Склад основних інститутів інформаційного права відповідно до процесу забезпечення мінімізації збитку від несанкціонованого поширення, використання і знищення інформації
21. Визначення «захист інформації»
22. Основні принципи інформаційних відносин
23. Основні напрями державної інформаційної політики
24. Основні види інформаційної діяльності
25. Види інформації за змістом
26. Види інформації за порядком доступу
27. Види інформації з обмеженим доступом
28. Визначення «захист інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі»
29. Визначення «комплексна система захисту інформації»
30. Визначення «технічний захист інформації»
31. Суб'єкти відносин, пов'язаних із захистом інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах
32. Визначення «інформаційний ресурс»
33. Визначення «національний інформаційний ресурс»
34. Визначення «інформаційний продукт (продукція)»
35. Суб'єкти інформаційних відносин
36. Правовий режим інформаційних ресурсів
37. Мета організаційно-правового забезпечення захисту інформації
38. Зміст організаційно-правового забезпечення захисту інформації
39. Система документів організаційно-правового забезпечення захисту інформації
40. Джерела кібернетичних загроз
41. Різновиди кіберзлочинів
42. Зміст Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність
43. Мета Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність
44. Об'єкти кіберзлочинів відповідно до Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність

45. Класифікація кіберзлочинів відповідно до Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність
46. Зміст злочинів проти конфіденційності, цілісності і доступності комп'ютерних даних та систем відповідно до Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність
47. Зміст злочинів, пов'язаних з використанням комп'ютерів, відповідно до Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність
48. Визначення «злочину» відповідно до Кримінального кодексу України
49. Кримінальна відповідальність за скоєння кіберзлочинів
50. Адміністративна відповідальність за скоєння правопорушень
51. Визначення «адміністративного правопорушення» відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Значення оцінки
A	90-100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 16 год., практичні роботи – 16 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 56 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади інформаційного права (67 балів)				Змістовий модуль 2. Правове регулювання інформаційних відносин при роботі із інформацією з обмеженим доступом (66 балів)			Змістовий модуль 3. Правове регулювання суспільних відносин у інформаційних системах, інформаційних технологіях і засобах їх забезпечення (99 балів)			Змістовий модуль 4. Інформаційна безпека. Міжнародні стратегії у сфері кібербезпеки (76 балів)	
Лекції (теми, бали)	Засади формування та становлення інформаційного права. Роль та місце інформаційного права в системі права держави (1 бал)	Система права. Методи і принципи інформаційного права (1 бал)	Інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини. Джерела інформаційного права (1 бал)	Інформаційне законодавство України (1 бал)	Види інформації. Поняття та правовий режим інформаційних ресурсів (1 бал)	Правове регулювання суспільних відносин у сферах охорони державної таємниці та службової інформації (1 бал)	Правове регулювання суспільних відносин у сферах технічного та криптографічного захисту інформації (1 бал)	Правове регулювання Інтернет-відносин (1 бал)	Інформаційна економіка (1 бал)	Інформаційна безпека. Міжнародний досвід правового регулювання суспільних відносин в кібернетичній сфері (1 бал)	Юридична відповідальність за правопорушення у галузі інформаційного законодавства (1 бал)	
Семінарські заняття (теми, бали)	Поняття та система інформаційного права (11 балів)				Організаційне забезпечення захисту інформації на підприємствах, установах та організаціях (11 балів)	Організація захисту банківської, комерційної таємниці та персональних даних (11 балів)	Організація захисту інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах (11 балів)	Організація ТЗІ на підприємствах, установах та організаціях (11 балів)	Організація КЗІ на підприємствах, установах та організаціях (11 балів)	Інформаційна безпека (11 балів)	Класифікація правопорушень у сфері ІТ. Відповідальність за правопорушення у сфері ІТ (11 балів)	
Практичні роботи (теми, бали)	Система методів і принципів інформаційного права (11 балів)	Інформаційно-правові норми та інформаційні правовідносини. Інформаційне законодавство України (11 балів)			Організація охорони державної таємниці та службової інформації на підприємствах, установах та організаціях (11 балів)	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері електронних комунікацій в Україні (11 балів)	Правове регулювання інтернет-відносин (11 балів)	Правове регулювання електронної комерції (11 балів)	Міжнародний досвід правового регулювання суспільних відносин в кібернетичній сфері (11 балів)	Семантичний аналіз відповідності статей Конвенції Ради Європи про кіберзлочинність статтям КК України та Кодексу України про АП (11 балів)		
Самостійна робота	Самостійна робота 1 (5 балів)				Самостійна робота 2 (5 балів)			Самостійна робота 3 (5 балів)			Самостійна робота 4 (5 балів)	
Модульний контроль	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)				Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)			Модульна контрольна робота 4 (25 балів)	
Підсумковий контроль (вид, бали)	Залік (100 балів)											

8. Рекомендовані джерела

Базова:

1. Ковалів М.В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України: навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 416 с.
2. Бурячок В.Л. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В.Л. Бурячок, В.Б. Толубко, В.О. Хорошко, С.В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн, наук, професора В. Б. Толубка. - К.: ДУТ, 2015- 288 с.
3. Селезньова О.М. Теоретико-методологічні основи інформаційного права України : [монографія] / О. М. Селезньова. - Чернівці: Місто, 2014. - 408 с.
4. Загальна теорія держави і права: [Підр. для студентів юрид. вищих навчальних закладів] / М.В. Цвік, О.В. Петришин, Л.В. Авраменко та ін.; За ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України М.В. Цвіка, д-ра юрид. наук, проф., акад. АПрН України О.В. Петришина. — Харків: Право, 2011. — 584 с.
5. Баранов О.А. Інститути інформаційного права / О.А. Баранов // Правова інформатика. - 2006. -№ 3. -С. 39-45.
6. Баранов О.А. Інформаційне право України: стан, проблеми, перспективи [Текст]/О.А. Баранов. - К.: Видавничий дім “СофтПрес”, 2005. — 316 с.
7. Конвенція про кіберзлочинність. Рада Європи; Конвенція, Міжнародний документ від 23.11.2001 [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_5_75.
8. Орлов Ю.Ю. Реалізація вимог міжнародної Конвенції про кіберзлочинність у законодавстві України [Текст]. - // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. - 2011. -№6. - С. 3-9.
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-20). Верховна Рада УРСР; Кодекс України, Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
10. Кримінальний кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
11. Закон України «Про Національну програму інформатизації» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/74/98-ep>.
12. Закон України «Про інформацію», Верховна Рада України; Закон від 02.10.1992 №2657-XII [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>.
13. Белєвцева В.В. Правовий режим інформаційних ресурсів / В.В. Белєвцева // Інформація і право. - 2011. -№3(3). - С. 41-46.
14. «Типова інструкція з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади», зате, постановою Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1242 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1242-2011-n/page>.
15. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг», Верховна Рада України; Закон від 22.05.2003 № 851-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
16. «Про затвердження Типового порядку здійснення електронного документообігу в органах виконавчої влади», Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 28.10.2004 № 1453 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1453-2004-n>.
17. Закон України «Про електронний цифровий підпис», Верховна Рада України; Закон від 22.05.2003 № 852-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.
18. Термінологія в галузі захисту інформації в комп'ютерних системах від несанкціонованого доступу: НД ТЗІ 1.1-003-99. - Київ: ДСТСЗІСБ України, 1999. - 26 с.
19. Правовий захист інформації: Навчальний посібник / Н.І. Логінова, Р.Р. Дробожур. - Одеса: Фенікс, 2015. - 264 с., іл.

20. Баранов О.А. Правове забезпечення інформаційної сфери: теорія, методологія і практика: монографія / О.А. Баранов. - Київ: Едельвейс, 2014. - 497 с.

21. Стратегія кібербезпеки України. Затверджено Указом Президента України від 1 лютого 2022 року № 37/2022. [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0087525-21#Text> .

Додаткова:

1. Брижко В.М. Домінанта праворозуміння та основ понятійно-категоріального апарату інформаційного права [Текст]. // “Інформація і право”. - 2011. -№3(3). — С. 5-17.

2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. І голов, ред. В.Т. Бусел. -К; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.- 1728 с.

3. Стельмаховська О.І, Шорошев В.В. Міжнародні норми щодо захисту авторських і суміжних прав в мережі Internet [Текст]. - // Науково-технічний журнал «Захист інформації». - 2011. -№1, - С. 5-11.

4. Корнеева Т. Права людини в інформаційному суспільстві. Комунікаційні права: четверте покоління прав людини: тлумачний словник української мови / Т. Корнеева; за ред. проф. В.С. Калачника. - Х. : Прапор, 2002. - 992 с.

5. Ліпкан В.А. / В.А. Ліпкан // Національна безпека України. - Навчальний посібник - Кондор- 2006.-552 с.

6. Селезньова О.М. Інститути інформаційного права / О.М. Селезньова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Юридичні науки». - 2014. - Вип. 3. -Т. 2. - С. 240-244.

7. Баранов О.А. Методи інформаційного права / О.А. Баранов // Правова інформатика. - 2007. -№ 4. - С. 8-12.

9. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
2. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dsszzi.gov.ua/dsszzi/control/uk/index>
3. Державний центр кіберзахисту Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cert.gov.ua>
4. Інформаційний перелік документів Фонду нормативних документів у сфері технічного та криптографічного захисту інформації. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dsszzi.gov.ua/dsszzi/control/uk/publish/article?art_id=89740&cat_id=89734